WASHINGTON

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 250. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЖОВТНЯ 1950. No. 250. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 27, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ШВИДКЕ СКЛИКАННЯ КОНҐРЕСУ

Вашинґтон, 25. жовтня. — За достовірними вістями президент плянує скликати надзвичайну сесію Конґресу негайно після виборів. Ціллю сесії має бути ухвалення податків від надмірних доходів, придбання фондів на покриття дальших коштів війни в Кореї, сильніша контроля чиншів і інші справи. — Теперішня дата скликання післявиборчого Конґресу була 27 листопада. Якщо президент рішиться скликати Конґрес вчасніше, тоді він проголосить це ще перед виборами. Нова дата для зібрання Конґресу був би день 15 листопада, коли то 25-членна комісія способів і засобів палати почне переслухання знавців на підготову закону для нових податків. — Знавці партійних відносин вважають задум президента за незвичайно проворний спосіб притягнути увагу загалу на важливі пляни Трумана на наступний рік, щоб у такий спосіб обезцінити передвиборчу кампанію. До неї велику вагу привязують республіканці, як противники Демократичної партії, якої номінальним головою є Труман. Заклик президента до переведення важливих законів стане в такому випадку частиною програми його партії.

НАЗНАЧЕНИЙ ГОЛОВА ДЛЯ ВИРОБУ КЕРОВАНИХ СТРІЛЕН.

Вашинґтон. — К. Т. Келлер, президент Корпорації Крайслера, назначений на директора для продукції стрілен, керованих роботом. Це вказує, що керовані стрільна вступили вже в стадію, в якій можна їх уживати практично, як звичайний рід зброї. Їх розвиток опертий на німецькім винаході ракети, званої V-2 підчас другої світової війни. Корпорація Крайслера це одна з провідних фірм у виробі автомобілів. Келлер вже від довшого часу працював добровільно в департаменті оборони над складанням пляну для масової продукції керованих стрілен.

Другим важливим назначенням є покликання Маріона В. Бойера на генерального менаджера Комісії Атомової Енергії. Бойер був досі віцепрезидентом Ессо Стандарт Ойл Компані. Він керуватиме виробом атомових бомб.

Д-Р БОНЧ НАЗНАЧЕНИЙ ПРОФЕСОРОМ УНІВЕРСИТЕТУ.

Кембридж, Масс. — Д-р Ралф Бонч, директор-завідатель секретаріяту Об'єднаних Націй, дістав назначення на професора університету Гарвард. Він буде викладати систему правління. Тому, що він працює з О. Н., д-р Бонч має нагоду спеціялізуватися в міжнароднім праві. Як знавця колоніяльних справ його назначено в 1948 р. на посередника в спорі між жидами й арабами в Палестині. Після нещасної смерти графа Бернадотте він перебрав на себе увесь тягар цієї праці. Він є негер і на нього звернено спеціяльну увагу, коли комуністи почали поширяти аргументи, що в Америці нема рівности рас.

Можливість першого американського „вета" для піддержки Тріґве Лі

Лейк Соксес, 26. жовтня. — Злучені Держави Америки повідомили вчора Раду Безпеки, що вони не піддержуватимуть жадної іншої кандидатури на генерального секретаря Об'єднаних Націй за винятком Тріґве Лі, теперішнього секретаря, навіть, якщоб їм прийшлося в цьому випадку вперше скористати зі свого велико-державного права спротиву (вето). Дотеперішнє становище Америки було, що вона ніколи не скористає з цього права в інших справах, як тільки таких, що відносяться безпосередньо до безпеки країни. Заповідаючи можливість вета для піддержки Тріґве Лі, американський постійний представник в Об'єднаних Націях, Ворен Р. Остин, заявив, що Злучені Держави рішені на цей виїмок тому, бо ця справа „відноситься до безпеки моєї власної країни, до безпеки Далекого Сходу, Близького Сходу і Західної Півкулі". Проте, Остин висловив переконання, що цього вета не буде потрібно, бо дев'ять з одинадцяти членів Ради Безпеки вже піддержують кандидатуру Тріґве Лі, дотеперішня п'ятирічна каденція якого кінчиться з днем 2-го лютого наступного року. Совєтський Союз скористав з права вета проти Лі, а Злучені Держави задумують скористати з того самого права в його користь та, виключаючи іншу кандидатуру, звернутися до Генеральної Асамблеї, щоб вона справу вирішила.

СОВЄТСЬКІ МІНИ НА ВОДАХ КОРЕЇ заложені без припони, всупереч всім міжнародним постановам. Одну з таких мін витягнено на беріг біля міста Кансонґ. Її розглядають військові фахівці.

АТЛАНТІЙСЬКІ КРАЇНИ МАЙЖЕ ГОТОВІ ЗІ СПІЛЬНОЮ ОБОРОНОЮ.

Вашинґтон. — З усіх важливих проєктів, порушених на конференції фахових знавців воєнного діла дванадцяти країн з Атлантійського Пакту, на перше місце вибилася справа об'єднання збройних сил під одною спільною командою. Цю справу вже наладнано. Показується, що військові знавці хочуть призначити більше війська для цієї справи ніж можна було надіятися на початку.

● Ген. Айзенговер, про якого пишуть, що він буде командантом збройних сил країн Атлантійського Пакту, виявив, що він не дістав ніякого запрошення на цей пост. — Він був минулого тижня в Ст. Луїс і там дав відповідне вияснення місцевим газетам.

АЧЕСОН ВІДКИДАЄ СОВЄТСЬКІ ПЛЯНИ ОБЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ

Вашинґтон, 25 жовтня.—Секретар стейту Дін Ачесон відкинув безличні й нахабні наміри восьми міністрів під-совєтських країн, щоб скликати на наради П'ять Потуг для обдумання майбутности Німеччини. Ачесон заявив, що чергове зібрання або черговий договір з представниками Москви буде безвартісним так довго, як довго вони будуть дальше ламати договори, заключені з Заходом, як це вони робили досі. — Заява Ачесона в цій справі була звернена на адресу Совєтської Росії, як провідниці групи людей, що зібралися останнього тижня в Празі і видали свій комунікат в справі Німеччини. Ачесон сказав, що Злучені Держави завжди привітають „намацальні докази, що совєтські наміри змінилися", і що „заява з Праги не дає нам такого доводу. Навпаки, вона своїм вивертанням слів заводить надії світу на мир і порозуміння і своїми погрозами залякує світ. Саме проти такого заводу я закладаю святочний протест" — написав Ачесон у своїм комунікаті, який містить 1,000 слів.

50,000 АМЕРИКАНЦІВ ВИСАДИЛИСЬ У ВОНСАН

ПІВДЕННО-КОРЕЙСЬКІ ВІЙСЬКА 15 МИЛЬ ВІД КОРДОНУ МАНДЖУРІЇ. — ТЕЖ АЛІЯНТИ ІДУТЬ ДО КОРДОНУ.

Токіо, 26. жовтня. — Сьогодні вранці 50,000 американських військ почали висадку в порті Вонсан на східному побережжі Північної Кореї в тилах фронтової лінії південних корейців. Висадка була на шість днів припізнена, з огляду на необхідність попереднього очищення порту від ворожих мін. Висадку зробили війська американського Десятого Корпусу, іменно Перша Дивізія Морської Піхоти і Сьома Піхотна Дивізія. Командант Корпусу, ген. Едвард Алмонд, заявив кореспондентам, що кінцевою ціллю десантних військ є манджурський кордон. Це ті самі війська, що перед місяцем зробили десант в Інчон, на західному побережжі біля Сеул, що було зворотною подією в корейській війні та призвело до очевидної вже повної поразки червоних аґресорів. Вміжчасі південно-корейські війська на північно-центральному фронті заповіли, що впродовж 24 годин вони вже будуть на кордоні з Манджурією. В цій хвилині вони віддалені від нього ще тільки на 15 миль. В своєму поході вони увійшли і минули вчора місцевість Коджанґ, майже не натрапляючи на ворожий спротив. Головна квартира ген. Мек Артура заперечила вчорашнє повідомлення з фронту, що аліянтські війська мають наказ не доходити до самого манджурського кордону, тільки зупинитися у віддаленні 40 миль від нього, тоді як саму прикордонну територію мали б зайняти тільки південно-корейські війська. Навпаки, офіціяльно стверджено, що манджурський кордон на ріці Ялу є теж кінцевою ціллю американських та інших аліянтських військ. Війська, що висадились у Вонсан, почали справжні перегони в напрямку північних кордонів Кореї. Сиривно громлять втікаючих недобитків ворога та жаліються, що вже „нема що" бомбардувати. На східн. побережжі, де висадився Десятий Корпус, південно-корейські війська далеко віддалені від десантного порту Вонсан і вчора вже зайшли та минули місцевість Танчон, в напрямку до корейсько-совєтського кордону.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛІТАК „НАМОВИВ" БОЛЬШЕВИКІВ ПІДДАТИСЯ

На фронті в Кореї, 26. жовтня. — На північно-корейському фронті трапилася подія, яка не має прикладу в дотеперішній історії. Один американський літак, що висипав свої бомби на втікаючих большевиків і вертався на свою базу „голіруч", спостеріг дві ворожі автомашини, навантажені вояками. Він знизився до них на безпосередню віддаль і як червоні вже готовилися вмирати „зі зброєю в руках", з літака нагло почав до них промовляти в корейській мові голос, намовляючи їх, щоб вони завернули в другий бік та піддалися американцям, обіцюючи їм гідну поведінку. Автомашини справді послухали голосу та почали завертати в другий бік, як нагло цілий ряд інших автомашин, що були добре замасковані і яких американський літак не бачив, почали скидати зі себе прикриття і теж завертати назад в напрямку до американських ліній, а з ними почали виходити з ліса інші піхотинці і теж вирушили до американців. В той спосіб „голос з неба" перемовив до здачі около 500 ворожих вояків, відескортувавши їх опісля аж до американських ліній, де їх „перебрали" наземні частини.

ТРУМАН НЕГОДУЄ НА ВЕЛИКУ КІЛЬКІСТЬ НЕПРИДАТНИХ РЕКРУТІВ

Вашинґтон. — През. Труман заявив, що велика кількість молоді, яку відкидають як непридатну при бранці до збройних сил, є „ганьбою" для Америки, коли вона має такі великі матеріяльні багатства й медичні засоби. Щоб зарадити такому станові, Труман відновив своє домагання завести загальний військовий вишкіл молоді. — Вислів Трумана був одним з наглих висловів, якими він уже вславився. Він сказав ці завваги на конвенції Товариства Краєвої Ґвардії. При цьому він висловився, що „Злучені Держави не загорді, щоб боротися і будуть боротися за правду, коли тільки зайде потреба". Про потребу заведення загального вишколу заговорив негайно, навівши звіт поборової служби, що 34 відсотків хлопців і дівчат, які переходять провірку при бранці, бувають відкинені від військової служби, тому, що вони до неї непридатні фізично або умово. — Ці цифри мабуть відносяться до другої світової війни, бо теперішній відсоток відкинених рекрутів є ще більший.

Після смерти Команданта, У. П. А. продовжує боротьбу

ШИРОКИЙ ВІДГОМІВ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ ГЕН. ЧУПРИНКИ-ШУХЕВИЧА; КОНСПІРАТИВНІ ВИМОГИ ПРИЧИНОЮ СПІЗНЕВОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЙОГО СМЕРТЬ.

„Із світлою пам'яттю про Нього, задивлені в його геройську постать бійця і керівника визвольного руху, наснажені його відвагою, оптимізмом та революційністю, загартовані і досвідчені під його рукою, до кінця віддані ідеї визволення українського народу, ми відважно продовжуватимемо нашу священну визвольну боротьбу аж до повної нашої перемоги. Не складемо нашої зброї і не припинемо нашої боротьби доти, доки Україна не буде визволена. . ." — пишеться в офіціяльному повідомленні Української Головної Визвольної Ради, Головного Командування Української Повстанської Армії та Організації Українських Націоналістів про смерть ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича в бою за волю України. (Текст оригінального повідомлення з України на стор. 3-тій в цьому числі). Вістку про смерть ген. Чупринки передали всі великі пресові агенства, між ними Асошіейтед Прес, Юнайтед Прес і Ройтер, а за ними численні газети. Деякі американські газети, як Трибюн в Шикаґо, при цьому подали теж поплутані вістки про УПА та її боротьбу проти большевизму. Обставину, що вістка про смерть команданта УПА появилася більше ніж сім місяців пізніше, з поінформованих джерел вияснюють конспіративними потребами визвольної боротьби. Як довідуємося, з приводу смерти ген. Чупринки-Шухевича робиться в Ню Йорку заходи для підготовки великої, все-громадської маніфестації.

● Британська таємна поліція робить інтензивні доходження в справі зникнення з Фінляндії британського спеціяліста в атомовій енергії, проф. Понтекорво. Вважається, що він перейшов до Совєтів.

● На 20-го лютого наступного року призначено нові вибори в Ізраїлі.

УЖЕ ВАНТАЖАТЬ ХАРЧІ НА РЯТУНОК ГОЛОДНОЇ ЮГОСЛАВІЇ

Вашинґтон.— Секретар Ачесон виявив, що вибрано нагромаджені в державних магазинах припаси харчів і їх навантажується з наміром висилки до Югославії для рятунку населення перед голодом. На пресовій конференції Ачесон заявив, що ці припаси будуть заплачені з $2,000,000 кредиту, призначеного на таку ціль Експортово-Імпортовим Банком, з загальної позички у висоті $15,000,000. Адміністраційні урядовці обчисляють, що Югославія потрібуватиме харчів вартости $105,000,000. Тепер можна буде постачити харчів на $30,000,000, а решту повинен ухвалити Конґрес після його зібрання на нову сесію.— Югославську проблему студіють тепер у департаменті стейту, рільництва й Адміністрації Економічної Корпорації. Вони турбуються, як постачити Югославії харчі й гроші на допомогу.

ФРАНЦУЗЬКА АСАМБЛЕЯ УХВАЛИЛА ПЛЯН ЩОДО УЧАСТИ НІМЕЧЧИНИ В ОБОРОНІ

Париж, 26. жовтня. — Сьогодні вранці французька Національна Асамблея прийняла більшістю 348 голосів проти 224 урядовий плян, який противиться творенню окремої німецької армії, натомість погоджується на включення німців до загально-европейської армії під спільним аліянтським командуванням. Перед голосуванням премієр Плевен заявив, що коли б інші партнери Атлантійського Пакту були проти цієї пропозиції, то Франція все рівно виступатиме проти окремої німецької збройної сили, — без огляду на становище інших.

ЕСПАНСЬКІ КОМУНІСТИ ВОЛЯТЬ ЇХАТИ ДО АФРИКИ ЗАМІСТЬ ДО СОВЄТІВ.

Вашинґтон. — „Голос Америки" сповіщає, що еспанські комуністи, яким недавно наказано забратися з Франції, зажадали, щоб їх перевезти на північно-африканську пустелю, замість до країн за Залізною Заслоною.

В КОРЕЇ ЗАХОПЛЕНО СОВЄТСЬКУ ФАБРИКУ ДОСЛІДІВ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ

Гунґман, Корея, 26. жовтня. Південно-корейські війська захопили вчора недалеко цього міста сильно укріплену фабрику, що виявилася совєтською лябораторією досліду атомової енергії. Лябораторія була обведена дротяними перегородами з високої натуги електричним струмом. Виявляється, що там Совєти очищували і приготовляли чистий уран, з якого опісля продукується атомову енергію. Комісія Атомової Енергії у Вашинґтоні повідомила, що про цю лябораторію вона знала вже давно та що вона не буде заскочена, якщо в Кореї натрапиться ще на одну подібну. Стверджується, що в такій лябораторії не можна продукувати самої атомової енергії. В ній тільки приготовляється уран для дальшого процесу, що його, по всяких правдоподібностях, переводиться дальше вже у відповідних лябораторіях на терені самого Совєтського Союзу. Лябораторія не була пошкоджена бомбами американської авіяції, але не відомо, чи це тільки припадково, чи американські літаки мали окреме доручення її оминати.

УРЯДОВЦІ ВЗИВАЮТЬ ДО ОБЄДНАННЯ СИЛ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Ню Йорк. — В третьому дні Форуму, скликаного щоденником Ню Йорк Геральд Трибюн, промовляли визначні федеральні урядовці. В їх промовах і рефератах містився зазив до американського загалу працювати для світового миру при одночасній мобілізації усіх сил проти комуністичної аґресії. Вони виявили теж, що Корейська війна надщербила значно заправильний стан армії, бо забрала десять дивізій до Азії. Водночас вони заповіли, що за 7—9 місяців Америка доповнить свою армію так, що вона буде знову боєздатна.

Темою останнього дня Форуму було: „Мобілізація в дїянні". Головний доповідач, В. Стюарт Саймінґтон, голова Краєвої Ради Забезпеки Ресурсів, відкрив сесію Форуму, представляючи 2,000 учасникам зібрання чотири члени комісії, яка складає політику мобілізації. Ця комісія складена з дванадцяти членів, обіймає знавців з трьох федеральних департаментів і публіки та є дорадчим тілом президента. Серед проголошування програми про всесторонну мобілізацію трапилося нещастя, бо представник департаменту рільництва, Алберт А. Ґосс, виголосивши свою промову упав мертвий на сцені. Після нього промовляв Филип Морей, голова Конґресу Індустріяльних Організацій і панна Маргарета Ґіґґінс, воєнна кореспондентка Геральд Трибюн, яка спеціяльно приїхала з Кореї на Форум. Вона виявила жахливе положення американської армії в початках війни.

В АМЕРИЦІ

● Збіжжя на повний вантаж для висилки голодній Европі зібрали фармері з 17 стейтів. Його зосереджено в Шікаґо і вислано в дні Об'єднаних Держав, 24. жовтня до Европи.

● Портмонетку, згублену в Сицилії підчас війни в 1943 р. американським вояком, згубив хтось вдруге в Бостоні у понеділок. Її найшов пішеходець і завважив, що там є виказка вояка і його число. Портмонетка найшла власника після сьоми років, одначе не відомо, що сталося з грішми.

● Кардинал Френсіс Спелман їде літаком до Ватикану на Засідання Консисторії для святкування проголошення догми про Успення Преч. Діви. З ним їде його секретар.

БИТВА ЗА ФРАНЦУЗЬКИЙ ГАРНІЗОН В ІНДО-КИТАЮ

Сайґон, Індо-Китай, 26. жовтня. — Артилерія і авіяція французького гарнізону в Ляокай, останньої ще французької військової бази на північному кордоні з Китаєм, почала сьогодні сильну атаку на концентрацію великих комуно-партизанських сил на схід від цеї бази. Це вважається початком битви за долю цього гарнізону, що може мати рішальне значення для дальшого розвитку подій в цій країні. До цеї фортеці французи постягали в останньому часі всі свої менші військові пости з кордону, а інші були змушені евакувати під натиском партизанів вигодуваного у Москві Го Чі Мінга. Загально вважається, що після поразки в Кореї комуністи докладуть всіх зусиль, щоби перерішити в свою користь війну в Індо-Китаю, що зі змінливим щастям ведеться вже від чотирьох років. Протягом цього літа в Китаю перейшли окремий вишкіл більші сили індо-китайських червоних партизанів, що тепер, забезпечені совєтською зброєю, переходять до кінцевої акції за „визволення" Індо-Китаю. Французькі гарнізони очікують заповідженої американської допомоги.

В СВІТІ

● В Кореї знайдено дальших шістьох американських вояків, що були в корейському полоні та яких червоні не добили, розстрілюючи їх.

● З порту Марсель у Франції виїхав на війну проти червоних в Кореї батальйон французьких військ.

● Британія потребує додаткових 250,000 робітників, щоби могти виконати свою програму збросння.

● Міністер закордонних справ Вишинський, що репрезентує Совєтський Союз в Генеральній Асамблеї, приїхав вчора вже найновішим Кедилеком; досі він їздив старим Шевролетом.

● Австралія в Об'єднаних Націях задумує внести окрему резолюцію з піддержкою розброєневих пропозицій президента Трумана.

● Московська „Правда" гостро виступила проти останньої промови президента Трумана в Генеральній Асамблеї.

● До нового розколу між державою і Церквою дійшло в комуністичній Польщі, як уряд виступив проти гієрархії з обвинуваченням, що вона не додержує договірних постанов.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СПРАВЕДЛИВИЙ МИР

В цілому світі люди прагнуть спокою. Тому всюди говорять про мир, одні щиро, а другі облудно, але говорять. Нас цікавить той мир, про який говорять представники демократичних потуг, які щиро змагають—до справедливого миру. Отже не до миру за всяку ціну, але до справедливого й тривкого миру. Якраз про такий мир говориться в Америці. Про нього заговорив щераз і президент Труман у своїй останній промові, виголошеній з нагоди 5-річчя Об'єднаних Націй. Проте, не зважаючи на часті промови і заяви державних керманичів у справі справедливого миру, ще й сьогодні не для всіх ясно, що властиво треба розуміти під словами „справедливий". Не знають цього точно ні в Америці, ні в світі. Зокрема не знають цього ті народи, що сьогодні гноблені й в неволі та ждуть на такий мир, який усунув би гнет та приніс би їм визволення і національну незалежність.

Якби підходити до справи світового замирення з теоретичного боку, то вже в самому Чартері Об'єднаних Націй можна б знайти багато таких етично-моральних засад, які можуть бути сильною підставою для справедливого миру. Коли ж слухати ще й того, що заявляють у цій справі представники демократій, то все це виглядає ідеально. Але якби так завтра провалився большевизм у світі й не стало Сталіна з його варварством, чи не знайшлися б відразу нові агресори та імперіялісти (хоч іншого типу) навіть і серед тих, що тепер деклямують про справедливий мир? Та куди важніше те, що демократії не думають про повалення Сталіна, а тільки про те, щоб з ним дійти до злагоди. Наприклад, сам президент Труман ще й тепер вірить, що мир може бути врятований, якщо тільки Злучені Держави стануть мілітарно сильними, а з ними теж й інші демократичні країни.

Як це розуміти? Нападати на Сталіна демократії не будуть. Теж не видно, щоб вони хотіли від нього щось силою відбирати. Навпаки, виглядає скорше на таке, що вони вкінці погодились би навіть і на те, щоб Кремль задержав загарбане, коби тільки тим вдоволився і не робив нового заколоту, себто не починав нових агресій. Чи в такому випадку можна б говорити про справедливий мир? Ніхто теж не вимагає, щоб Сталін не вживав більше терору, щоб зліквідував каторжну працю, чи пошанував людське життя, коли б мав настати між ним і демократіями мир.

Припустім, що Сталін, наляканий мілітарно сильними демократіями, вдоволиться наразі дотеперішніми грабунками і перестане загарбувати нові країни на заході Европи, чи на Далекому Сході. Але в нічому другому не попустить, себто задержить надалі свій криваний режим. Чи цей режим повинен далі існувати? Чи маємо цю справу так розуміти, що треба буде далі вільним народам, що стоять на сторожі християнської цивілізації, працювати разом в мирі й згоді—з найгіршою тиранією, яку колинебудь світ знав?

Коли б так мало бути, тоді краще перестати говорити про якийсь „справедливий мир", просто тому, щоб людей не дурити і Бога не обиджати. Але хочеться вірити, що аж так зле не є та що в заявах про тривкий та справедливий мир є справді глибша етика і мораль.

„ПАПЕРОВІ УМОВИ"

У своїй промові перед Генеральною Асамблеєю Обєднаних Націй 24 жовтня президент Труман згадав про „паперові умови", які на майбутнє не матимуть значення для забезпечення миру. На місце них Труман поставив домагання „самозрозумілих умов", тобто таких простих, які не підлягали б сумнівові, що вони будуть дотримані.

Прилюдна опінія Америки, була наперед приготована до таких аргументів, бо історики, які пильно слідять за розвитком американсько-російських взаємин від часу признання Злученими Державами советського режиму, пригадують головні зобовязання Советів, які вони „самозрозуміло" поламали.

Основою признання советського режиму була умова з 16 листопада 1933 р., підписана Максимом Літвіновом, советським комісарем закордонних справ і през. Френклином Д. Рузвелтом у Білому Домі, в якій було сказано між ін., що Росія зобовязується: 1. Шанувати скрупулятно неоспоримі права Злучених Держав до наладнання свого життя в границях свого праводавства і на свій власний лад та стриматися від вмішування в якийнебудь спосіб у внутрішні справи З. Д., на їх територіях або посілостях. — 2. Стримуватися і спиняти особи, які стоять під контролею Советів, від усяких одвертих або тайних діянь, які могли б у якийнебудь спосіб зашкодити мирові, добробутові, ладові або безпеці цілої території, або частини З. Д. — 3. Стримуватися і спиняти особи в урядовій службі як теж і урядові організації або організації, що остають під контролею уряду, від усякого одвертого й тайного діяння, яке могло б пошкодити З. Д. — 4. Окремо від тих умов през. Рузвелт і Літвінов зобовязалися почати переговори для сплати довгів, які повстали за попередних часів, так швидко, як це можливе.

Вже оцей перший договір, так святочно стилізований і ніби самозрозумілий, поломила Москва в яркий спосіб, так, що вже улітку 1935 р. департамент стейту мусів заложити протест проти постанов Комуністичного Інтернаціоналу в Москві, у якому взяли участь американські комуністи. На зібранні того інтернаціоналу переведено дискусію над способами й засобами для підкопання цілої системи правління З. Д. А. Тодішній секретар стейту Кордел Голл закинув Советам просте поламання умови з 16 листопада 1933 р. На це зовсім цинічно відповів Літвінов, що советський уряд не має юрисдикції над Комуністичним Інтернаціоналом („Комінтерном").

З інших замітних справ того договору треба згадати рішення генерального прокуратора З. Д., що американська Комуністична партія є групою, опанованою чужим урядом, яка має на меті насильне скинення уряду З. Д. Підчас процесу проти 11 провідних Комуністів в федеральнім суді в Ню Йорку в минулому році було доказане всіми можливими способами, що Комуністична партія Америки це звичайне знаряддя Кремля і на цій підставі засуджено їх як змовників для насильного скинення уряду.

Найновіший Акт про Внутрішню Безпеку з 1950 р. наказує реєстрацію комуністів, як чужинних агентів, одначе вони солідарно зігнорували цей закон, кидаючи за вказівками Кремля виклик цілій країні саме в часі, коли Америка за одобренням Обєднаних Націй пішла війною в обороні Кореї, нападеної комуністичними військами за спонукою Советів.

Ламання цього першого договору йшло безупину аж до останніх часів і ніколи Росія не вважала за потрібне хоч словечком заявити, що вона знехтувала чи не дотримала умови уважаючи її за „паперову".

Після підписання договору Літвіновим Росія підписала ще 33 подібних умов, в яких безпосередньо або посередньо була заінтересована Америка і всі вони були поламані Советами, як „паперові". Історичним міжнародним договором, ламаним постійно Советами, це Чартер Об'єднаних Націй, підписаний на Міжнародній Конференції у Сан Франціско, 24 червня 1945 р. Головним Завданням Чартеру є втримання миру в світі. Всупереч засадам Чартеру негайно після його підписання, Росія почала придумувати всякі можливі пляни для завоювання світу і постійно ламала мир, доки не довела до отвертої війни в Кореї 25 червня 1950 р.

Міжтим держави світу, в тому числі теж і ЗДА, видавали пересічно кожного року по $32,000,000 річно на втримання Організації Об'єднаних Націй. Інший їх член, тобто Советська Росія, не тільки ламала цей Чартер, але своїми ветами недопускала інші країни до сповнювання різних завдань, зазначених в Чартері. Промова президента Трумана з нагоди п'ятиріччя О.Н. вказала на шлях, яким ця організація повинна йти в майбутності. Якщо делегати, учасники нарад Генеральної Асамблеї, витягнуть для себе науку з минулого і з напрямку промови през. Трумана, тоді не треба буде складати ніяких „паперових умов", а тільки виконати постанови Чартеру О. Н.

Л. Луців.

Три нові драми О. Корнійчука

Олександер Корійчук втішається тепер найбільшою славою й почестю в Советській Україні. Разом з тим і його грошові заробітки далеко не такі, як мільйонів різнородних робітників у „соціялістичній" державі. Цього року йому минуло всього 50 літ, та він і член Академії Наук в Києві і в Москві; і голова Верховної Ради УРСР та депутат Верховної Ради СРСР; і голова Спілки радянських письменників України та заступник генерального секретаря Спілки радянських письменників СРСР. Він був уже і міністром, як того треба було московській правлячій верхівці і часто виїжджав на міжнародні конґреси прихильників миру, де „своїми палкими промовами викривав криваві пляни імперіялістів-паліїв війни". Так пише про нього редактор його драматичних творів, що минулого року появилися в Києві. (Олександер Корнійчук: П'єси, Державне Видавництво Художньої Літератури, Київ, 1949, ст. 440).

О. Корнійчук робить свою літературну кар'єру на драматичній творчості. Від 1928 року написав він 14 драм, чи як це називає, п'єс. У вгорі названій книжці вміщено тільки дев'ять його п'єс, бо пять інших навіть редактор книги чомусь то забракував. З тих девятьох творів — аж шість п'єс нагороджені високими преміями: „Загибель ескадри" — друга премія Всесоюзного конкурсу, а „Платон Кречет", „Богдан Хмельницький", „В степах України", „Фронт" і „Макар Діброва" — премії І. ступеня ім. Сталіна. Крім оцих лаврів Сталінської премії Корнійчук нагороджений двічі орденом Леніна, та орденами Червоного Прапора і Червоної Зірки. Коли читаємо про оцю повінь премій і орденів — то мусимо пригадувати собі тих російських підлизайків письменників, які так любувалися в царських медалях і орденах. Сьогодні їх ніхто не згадує, вони не належать до тривкого літературного скарбу, хоч колись витирали підлоги царських палат, а увіковічнив отих „блюдолизів" тільки наш безсмертний Шевченко в своєму „Сні".

Та не забігаймо вперед, а погляньмо вперше на три останні п'єси О. Корнійчука, що їх автор випродукував у роках 1943-1949. Це п'єси „Фронт", „Приїздіть у Дзвонкове" та „Макар Діброва". Перша і третя — „удостоєні" Сталінської премії І-го, зглядно ІІ-го ступеня. (Прошу завважати: **„удостоєні"**, а не „нагороджені"! Такої двірської етикети уживає ред. „Української радянської поезії", Київ, 1949, ст. 6, 78, 110, 190, 252, 332).

Дія п'єси „Фронт" відбувається в часі першої воєнної зими 1941/42 р. Командує фронтом старий генерал-ветеран громадянської війни, Горлов. Він нездара, через його нефаховість гинуть марно бійці і розтрачається військове майно, але ніхто не може йому нічого зробити, бо згори дує такий вітер:

„Яким би талановитим молодий комнандир не був, але коли з ними в громадській війні не брав участи, не визнають".

Отой командувач фронтом „скінчив університет „три групи на селі" і більше ніяких університетів не проходив". Так сам хвалиться. Та спеціяльний кореспондент столичної преси вихваляє його на всі можливі лади і Горлов за своє нездарство одержує ще й орден! Коло Горлова ще такі самі „фахівці" — начальник розвідки фронту і начальник штабу фронту. А журналіст Крикун явно признається, що в своїх кореспонденціях подає видумані історії, бо „коли б він писав те, що бачив, тож не міг би писати щоденно і не мав би такої популярности".

Та Корнійчук знає, як писати. Він ні словом не згадує, що за такий стан на фронті відповідає та гора, що іменувала нездарних командантів та й ще їх нагороджує орденами. Автор каже приїхати на фронт Миронові, братові Горлова, і брат брата має знищити. Мирон, — директор фабрики літаків, — побачивши, що діється на фронті, подає вістку в Москву і звідтам приходить наказ усунути командира фронту Горлова, бо „Сталін говорить, що треба сміливіше висувати на керівні посади молодих, таланових полководців, які здібні вести війну по сучасному, а не по старовинному, здібні вчитись, здібні рости і рухатись вперед". Таким робом зміна думки Сталіна — розвязала драматичний конфлікт і врятувала положення на фронті. Та читач міркує собі так: „А чому ж Сталін робив командирами фронтів отих генералів, що покінчили „три групі" сільського університету?" Та на це Корнійчук не дає, і не може дати, жадної відповіди. Винен тільки Горлов і його нездарний штаб.

Оце і вся драма Корнійчука. Читач бачить, що немає тут дійсного драматичного твору, бо ж усі оті дієві особи — це манекіни, якими керує всевладна рука „вождя". А герої твору, всі оті Горлови, Удівительні, Благонравови і Крикуни тільки виставляють свої носи, щоб почути, який вітер віє згори. Крикун хвалить вже вчетверте нагородженого орденами Горлова, але як почув новий наказ „батька" про відставку командира фронтом, зачне зараз вихваляти його наступника. Навіть Гайдар, член Військової Ради, що на місці мав стежити за порядком на фронті, слідкував за подувом вітру згори і „дружньо співпрацював з Горловим, підписував, припечатував" усе, і як сам признається, „не був справжнім партійним керівником". І де ж тут місце на драму? Тут можна б хіба писати сатиру-комедію, але тоді треба б висмівати панівну систему, а цього ж не можна робити, бо Кремль знає дуже добре, що комедії Бомарше підірвали королівський авторитет у Франції, а Гоголів „Ревізор" висміяв царську деспотію. Кремлівські можновладці мудріші за царя Миколу І. і не можуть дозволити на те, щоб новітній, советський Городничий, кричав до публіки в театрі: „З кого смієтеся? З себе самих!"

І тому ані Корнійчук, ані ніхто інший, не береться за комедію, тільки фабрикує п'єси, закінчуючи їх славословієм у честь Сталіна.

Ми вжили слова „фабрикує", бо Корнійчук усі свої три п'єси змайстрував за тим самим шаблоном. У п'єсі „Приїздіть у Дзвонкове", така сама ситуація, як у „Фронті", тільки інше середовище. Тут відбудовують знищене війною село. Плян відбудови виготовила архітектор Зіна. Він, як і все на папері, — чудовий!

„На центральному місці буде сільрада. Там поліклініка, агроляборатoрія. Тут школа та ясла, а від площі піде вулиця знатних людей нашого села". (Це так робиться в „народній" демократії, для нової советської аристократії будується окрему вулицю!)

Та проти того пляну виступає голова колгоспу, Марина. Вона каже, що Дзвонкове вже відбудували, бо „ніхто під відкритим небом не живе". „Халупи та курники" — кричить член правління колгоспу, Прокіп. „Ти голова колгоспу і повинна жити в хаті, а не в курнику. Авторитету не буде" — продовжує Прокуп. Дизгармонію вносять у колгоспне життя ще й Ярина та старший сержант Степан, які з советською армією побували в Румунії, Болгарії, Чехії і Німеччині. Ярина не хоче вертатися до свиней, а Степан не бажає служити в колгоспі, де командують баби.

„Я старший сержант! У мене чотири медалі і п'ять поранень! Прийшов додому і ставай під команду бабів! Пора міняти діло".

Та Прокіп улаштовує все в порядку. Ярина покине купати поросята і „буде в клубі їдальнею завідувати", а Степан не „піде копати картоплю" під бабською командою — тільки вернеться до своїх коней у колгоспі. І голова колгоспу, Марина, вже „зрозуміла" і це „велика наука їй". Та головна заслуга не за героями твору, тільки, згідно зі схемою автора, конфлікт розвязує знову сам Сталін. Вкінці твору відбувається велика парада і „транслюють передачу по всіх станціях Радянського Союзу". Того всього довершив Сталін! Прокіп так говорить до радія.

„Через багато років розказувати будуть, як по такій тяжкій війні товариш Сталін виводив селянство на світлий шлях. Подивіться на наше Дзвонкове. Приїздіть до нас усі, приїздіть у Дзвонкове".

Після тих слів „загоряється електрика на площі і в нових будинках нової вулиці..."

Але читач знову не дуже зворушений, бо знає, що в Німеччині, Бельгії, Норвегії і в Америці світить електрика по селах, хоч там і немає Сталіна.

І третю драму, „Макар Діброва" помагає закінчити Сталін. Дія відбувається серед вуглекопів на Дону. Всі шахти перевиконують норму, тільки шахта „Зоря" відстає, бо там злий інженер, Павло Кругляк. Треба б збільшити продукцію в цій шахті, та інженер не хоче і не вміє цього зробити, заявляючи, що вина за робітниками. Проти нього виступають члени його рідні: жінка, тесть і теща.

Павлів тесть, Макар Діброва, не хоче, щоб „Зоря" пленталася у хвості", тільки „щоб першою світила над усім Донбасом". Він виступає проти свого зятя, використовуючи впливи свого старшенства в комуністичній партії. Теща воює горшками з непорядками в робітничій їдальні, а Павлова жінка, як лікарка, доводить, що в шахті її чоловіка найгірші умови праці і було найбільше нещасливих випадків. Старі шахтярі і молоді дівчата йдуть до праці в „Зорі", щоб перевиконувати пляни. Павло бачить свою помилку, рішається їхати на дальші студії і в той спосіб зискує знову свою жінку, що вже була відреклася його. Таким „гепіендом" кінчається п'еса. Але цього всього замало. Ще треба згадки про Сталіна. І Корнійчук не забув про неї. Він каже Макарові Діброві закінчити драму такими словами:

„Друзі мої, що мені хочеться сказати? От на цьому місці багато років тому сказав товариш Сталін: ви тепер господарі, — і виросли тут нові шахти і яблуні, будинки. Вам, молодим, належить зробити ще більше, ніж зробили наші руки".

Тепер ясно бачимо, за яким трафаретом О. Корнійчук написав усі свої драми. — Бачимо також, що його п'єси — це звичайні агітки, щоб піднести мораль на фронті, щоб приспішити відбудову села, або, щоб збільшити продук-

(Докінчення на стор. 3-тій).

М. Сіверський.

У БОЛЬШЕВИЦЬКІМ МІШКУ

(Спогади колишнього плужанина).

1)

1.

Тихе і спокійне губерніяльне місто Чернигів. До революції 1917 року — це один з українських культурних осередків. Тут колись жив відомий український байкар Леонід Глібів, що видавав газету „Чернігівський лісток", де містив свої та інших українських письменників твори (Б. Грінченка, М. Загірньої та інших). Тут мав свій будинок, жив і працював М. Коцюбинський. Тут невтомно працювала на користь української науки і цілого українського народу „Стара громада", до складу якої входили такі видатні вчені та діячі як А. Верзилов (історик), Шугаєвський (музейний робітник та нумізматик), Рашевський (художник), М. Жук (письменник та художник), І. Шраг, М. Шкуркина-Левицька, акад. М. Могилянський, а згодом ці лави поповнилися новими силами — історіком літератури А. Лебідем, письменником Д. Тасем (сином М. Могилянського), поетесою Л. Могилянською, М. Куриленком, В. Коновалом та іншими.

Лютнева революція сколихнула життя губерніяльного міста, пожвавилася праця „Старої громади", історичного музею ім. В. Тарнавського, що згодом дістав від губернського земства прекрасний будинок, почав працю „Народний Дім", який під умілим керівництвом членів громади Дм. Лебідя (автор укр. рос. словника) та Сидоренка провадив культурну працю серед громадян, влаштовуючи вистави, концерти та лекції, навколо цього будинку було організовано „Юнацьку спілку", що мала понад 100 членів. До складу цієї Спілки входив і автор цих спогадів.

Потім до Чернігова приїхав український єпископ „ліпківець" Іван Павловський, який започаткував організацію великого українського репрезентативного хору, та підтримував всі культурні справи міста, аж до його арешту і заслання.

З Чернігова походить родом і відомий поет та журналіст Василь Еллан-Блакитний, який був першим редактором газети „Вісті", що спочатку виходила у Києві, а потім у столиці — Харкові.

Не кінчивши гімназії (кінчив лише 5 клясів, бо революція цьому перешкодила), я у 1923 році вступив до Інституту Народньої Освіти, водночас беручи участь у громадсько-культурному житті міста. Моїми товаришами по навчанні були брат В. Блакитного — Володимир та брат відомого командира „Червоного козацтва" Віталія Примакова — Василь. У 1925 році моїми стараннями закладено було у Чернігові філію спілки українських селянських письменників „Плуг", до складу якої входили, крім мене, ще такі письменники — початківці як М. Ятко, Марко Вороний (син відомого українського поета-модериста Миколи Вороного, який десь у 1927 році був адміністративно висланий на життя до Вороніжчини, і який ніяк не міг зрозуміти, за що його, перекладача на українську мову „Інтернаціоналу", вислали з України), М. Пилипенко, М. Вовкогон та інші. Ця філія організовувала у шкільних залях Чернігівської Політехніки або Інституту Народньої Освіти щотижневі літературні вечірки, де виступали окрім членів „Плугу", так звана Чернігівська група неокласиків: Д. Тась, Л. Могилянська, М. Куриленко та приїзжі письменники з інших міст України. Ці вечірки збирали багато людей і користалися великою популярністю особливо серед шкільної та студентської молоді. При „Плузі" було організовано і український хор під керівництвом двох диригентів: Ю. Слоницького та Віктора Коновала. На літературних вечірках критиковано наших неоклясиків за їхній відрив від життя та сучасности.

Десь у середині 1926 року мене було делеговано від Чернігівської філії „Плуг" на Всеукраїнський плужанський з'їзд до Харкова. Виряджали на з'їзд мене і філія „Плуг" і студентські літературні гуртки; по дорозі до мене прилучився, тоді ще початкуючий письменник, Корнійчук, що згодом став одною з чільних постатів советської літератури на Україні та советським підлабузником.

Зустрічав нас на двірці у Харкові керуючий справами ЦК „Плугу" Михайло Буковець (він же Бик, Мих. Мих. Бе — це так він підписував свої матеріяли по газетах та журналах). Зазнайомившись з ним, ми, провінціяли, разом поїхали до „Народного Будинку" на Павловській площі, де нас забезпечили житлом і харчуванням. З'їхалось щось біля 90 делегатів, так, що на з'їзді було присутніх, разом з членами харківського „Плугу" та гостями, понад 300 осіб.

У перший же день, обідаючи у їдальні „Селянського Будинку", я спостеріг, що раптом широко відчинилися двері і у їдальню в супроводі селян увійшов уже тоді відомий поет Павло Тичина. Двоє селян забігло наперед, і, витерши полою своєї чумарки стільця, посадали на нього П. Тичину, сіли ж біля нього і обідаючи разом з ним дивилися і поводилися з поетом, як з якоюсь великою „цяцею", ніби боючись, щоб її ніхто не запорушив або, щоб вона не впала і не розбилася. Як потім виявилося, це була делегація від села Нова Басань на Чернигівщині, звідки походить і Павло Тичина, якій він мав передати трактора, що купив для свого села на власні гроші. Це у той час була велика подія для селян. Брат П. Тичини, що був дяком у тій же Новій Басані, був згодом заарештований советською владою і розстріляний як контрреволюціонер.

У цій же їдальні я зазнайомився вперше з Петром Панчем, Іваном Кириленком, Іваном Микитенком та самим головним плужанином „папашою" Сергієм Пилипенком. На з'їзді „Плугу" мене також було обрано до складу ЦК, як представника від Чернігівської філії. Після з'їзду відбулася велика літературна вечірка, де виступали „плужани" як з Харкова так і з провінцій. Між іншим виступав і відомий тоді член ЦК комнезаму, „невозможник" старий Одинець зі своїми творами, що здебільшого походили на необроблені селянські дописи. Центром усіх вечірок був Остап Вишня, що своїми гострими сатирами і гуморесками, у яких картав неполадки советського життя (тоді ще можна було писати про такі речі) притягував численну авдиторію. Його поява на сцені уже викликала усміх у слухачів. Але як правило майже усі письменники не вміли читати свої твори і їх здебільшого читали артисти театру „Березіль", на чолі якого стояв незабутній Лесь Курбас, якого потім було заарештовано і заслано на Соловки.

Повні сил, молодечого запалу і ентузіязму поверталися ми додому. Зразу ж приступили до праці. На той час я закінчував Інститут Народної Освіти і востаннє слухав лекції М. Зерова, М. Грушевського та В. Дубровського — знаних українських діячів. Проводячи навчання я разом з тим працював як літературний співробітник та перекладач пресових органів, що видавалися у Чернігові як то „Робітничий шлях", „Червоний стяг" та „Селянське життя".

(Далі буде).

ГЕРОЙСЬКА СМЕРТЬ ГЕН. ЧУПРИНКИ-ШУХЕВИЧА

У зв'язку з геройською смертю головного команданта Української Повстанської Армії, ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича, з України переслано закордон таке офіціяльне

ПОВІДОМЛЕННЯ:

Українська Головна Визвольна Рада, Головне Командування Української Повстанчої Армії та Провід Організації Українських Націоналістів на Українських Землях діляться з кадрами визвольного підпілля та з усім українським народом болючою вісткою про те, що ранком, 5-го березня 1950. року в селі Білогорща, біля Львова, на своїй підпольній квартирі, в боротьбі з московсько-большевицькими окупантами, смертю героя загинув Голова Генерального Секретаріяту УГВР, Генеральний Секретар Військових справ УГВР, Головний Командир УПА та Голова Проводу ОУН на українських землях, нагороджений Золотим Хрестом Заслуги та Золотим Хрестом Боєвої Заслуги I Кляси — Генерал Хорунжий УПА РОМАН ШУХЕВИЧ —Р. Лозовський — Тарас Чупринка — Тур.

Сл. п. Друг Шухевич-Тур народився 1907 р. Після закінчення середньої школи вступив до Політехнічного Інституту і теж закінчив його з успіхом.

На шляхах активної, революційної боротьби за визволення України сл. п. Друг Шухевич-Тур станув від наймолодших років свого життя.

В половині 20-тих років вступає в ряди підпільної Української Військової Організації (УВО). В періоді 1925-29 рр. в лавах УВО приймає участь, організує і керує різними боєвими акціями проти окупантів.

В 1929 році вступає до ОУН як один з перших її членів. Довгий час працює на пості боєвого референта в Краєвій Екзекутиві ОУН. Праці на цьому пості віддає всу свою кипучу, молодечу енергію, всі свої організаторські здібності і відвагу.

За свою революційну, політичну і боєву діяльність проти польських окупантів попадає до польської тюрми.

В 1938-39 роках приймає участь в організуванні збройної сили молодої української Держави на Закарпатській Україні — в організуванні „Карпатської Січі" та в керівництві нею.

В 1939-40 рр. працює в Проводі ОУН на пості референта зв'язку з українськими землями в СССР. В 1940-41 рр. входить до складу Революційного Проводу ОУН. Весною 1941 рр. бере участь в II Великому Зборі ОУН. Після II Збору стає на пост Краєвого Провідника ОУН на Західних Окраїнах українських земель поза межами СССР, в т. зв. Генерал. Губернаторстві. Впродовж усього того часу постійно працює теж у Головному Військовому Штабі ОУН як його член та викладає різні військові дисципліни на таємних курсах кадрів ОУН.

В 1941 р. сл. п. Друг Шухевич організує і очолює, як його командир, Український Легіон. Одночасно виконує теж різні особливі завдання Проводу ОУН. На цьому пості перебуває до весни 1943. р.

Весною 1943 р. III Надзвич. Великий Збір ОУН обирає сл. п. Друга Шухевича-Тура на пост Голови Бюра Проводу ОУН. В осені того року він теж обіймає пост Головного Командира УПА. В листопаді 1943 р., як Головний Командир УПА і Голова Проводу ОУН, він приймає керівну участь в підготовці на Волині I Конференції Поневолених Народів та в самій Конференції.

В липні 1944. р. сл. п. Друг Шухевич-Лозовський бере участь на Першому Великому Зборі УГВР. Збір УГВР вибирає його Головою Генерального Секретаріяту УГВР. — Президент УГВР затверджує його теж на пост Генерального Секретаря Військових Справ та Головного Командира УПА.

На постах Голови Генерального Секретаріяту УГВР, Генерального Секретаря Військових Справ УГВР, Головного Командира УПА та Голови Проводу ОУН на українських землях сл. п. Друг Р. Шухевич-Лозовський-Т. Чупринка-Тур в період 1944-50 рр. керує визвольно-революційною боротьбою багатотисячної УПА, широкого збройного підпілля, підпільної ОУН та мільйонових мас українського народу проти німецько-гітлерівських та московсько-большевицьких окупантів, в обороні українського народу перед окупантським терором та грабунком, за збереження та дальшу розбудову позицій українського визвольно-революційного руху в Україні, за визволення України з-під чужоземного панування, за побудову на українських землях незалежної і соборної держави із справедливим та передовим політичним та суспільно-економічним устроєм.

Протиокупантська визвольна боротьба, що її в 1943-50 рр. повела УПА, підпільна ОУН і багатомільйонові маси українського народу під досвідченим і відданим, безпосереднім керівництвом сл. п. генерала Шухевича-Чупринки, з погляду масового героїзму і патріотизму, з погляду завзяття і жертвенности всіх її учасників та українських народніх мас, з погляду тих незвичайно важких умов, в яких увесь час проходила праця — не має собі рівної не тільки в українській, але й в світовій історії. Вона завжди становитиме одну з найславніших, найгероїчніших сторінок історії України.

В наслідок цієї боротьби московсько-большевицьким окупантам не вдалося здійснити їхні злочинні пляни щодо України, не вдалося знищити в Україні організований самостійницький рух, не вдалося поставити український нарід на коліна. Сьогодні український революційно-визвольний рух не розбитий ані не зламаний, хоч із значними втратами в людях, продовжує далі свої нерівні змагання з московсько-большевицькою тиранією в обороні національного існування українського народу, в ім'я національно-державної незалежности України.

Історія визвольно-революційної боротьби українського народу на українських землях в 1943-50 роках з ім'ям сл п. Друга Шухевича-Лозовського-Тараса Чупринки-Тура — зв'язана нерозривно і навічно.

Як революційний керівник сл. п. Друг Шухевич-Тур відзначався великими організаторськими і військовими здібностями, глибоким політичним розумом, величезним досвідом революційної боротьби. В його Особі український визвольно-революційний рух та увесь український народ втратили політичного і військового керівника високої кляси.

Політична і життєва принциповість, безмежна особиста відвага, рухливість, жива і весела вдача, простота в щоденному житті і поведінці, „тверда рука" і разом з тим батьківська дбайливість про других — ось прикмети характеру сл. п. Генерала Шухевича-Чупринки, що ними він скрізь з'єднував собі симпатії, створював життєрадісний, бадьорий настрій, поривав на безстрашну і тверду боротьбу з ворогами України.

Із світлою пам'яттю про Нього, задивлені в Його геройську постать бійця і керівника визвольного руху, наснажені Його відвагою, оптимізмом та революційністю, загартовані і досвідчені під Його рукою, до кінця віддані ідеї визволення українського народу — ми відважно продовжуватимемо нашу священну визвольну боротьбу аж до повної нашої перемоги.

Не складемо нашої зброї і не припинемо нашої боротьби доти, доки Україна не буде визволена.

Вічна слава Героєві Української Національно-Визвольної Революції!

Березень 1950 р.

СПРОСТУВАННЯ

До Хвальної Редакції
„Свободи"
в Джерзі Сиtі, Н. Дж.

Прошу помістити в Вашій газеті таке вияснення і спростування надісланої новинки п. н. „Перший Собор Української Православної Церкви в ЗДА, яку поміщено в „Свободі" з дня 24 жовтня 1950:

I. Чартерована „Українська Православна Церква в Америці" не скликувала Собору, який відбувся в Ню Йорку в днях 14 і 15 жовтня 1950.

II. „Архиепископ Богдан (Шпилька), єпископ-помішник Грецької Архидієцезії в Північній і Південній Америці", як це сказано помилково в новинці, є на ділі „Архиепископом Української Православної Церкви в Америці".

III. На Собор запросила мене в суботу 14 жовтня делеґація Собору, яка прибула до мене в такому складі: о. Григорій Пипюк, о. Лев Кушнір, о. Степан Мусійчук, о. Василь Кушіль і пп. Небор та Грицак. Ця делеґація заявила мені, що Собор рішив відійти від автокефалії та ввійти в склад Вселенської Православної Церкви. В такому розумінню я пішов на Собор, на якому одначе довідався, що нова організація — Українська Православна Церква в Злучених Державах Америки — не є ані автокефальною, ні не є в складі Вселенської Православної Церкви. Тоді я вийшов з Собору і більше не вертав.

IV. Стверджую, що Провід Української Православної Церкви Америки і Канади вітав і далі вітає всі прояви в напрямі церковного поєднання в складі Вселенської Православної Церкви.

† Богдан
Правлячий Архиепископ
Української Православної
Церкви в Америці.

ТРИ НОВІ ДРАМИ О. КОРНІЙЧУКА.

(Докінчення зі стор. 2-гої).

цію вугілля. Направду драматичної дії в них немае і не може бути, бо ж усім керує партія і ніхто проти неї не сміє виступити. Автор тільки здалеку натякає на хабарництво у „Фронті" і в „Макарі Діброві", бо ж усюди діють партійці і викривати їхні зловживання незручно. Авторова творча уява дуже бідна, він повторює себе не тільки в загальній схемі драм, але навіть у таких дрібницях, як те, що хабарники аж у двох п'єсах приносять пляшки з коняком, але застають уже змінену ситуацію і зі страху пускають їх на землю і так п'ятизірковий коняк марнується...

Марнуються і творчі таланти в совєтській дійсності. Бо хоч Корнійчук ніколи не був надто великим драматургом, то все ж таки в деяких раніших його творах була хоч сяка така драматична лінія, а в останніх трьох п'єсах находимо тільки агітку в діялогічній формі. Та його партійна лінія гнучка і тому він дістає премії від Сталіна, якого хвалить у кожній п'єсі. Що ж, така система! Гадаємо, що найкраще буде закінчити словами знаного нам Мирона із „Фронту". Мирон у своїй щирості зворушення забувся і ужив навіть слова „Господи", хоч автор написав це слово з малої букви.

Мирон: „Я думаю: господи, коли нарешті, переведуться на нашій землі дурні, невігласи, підлабузники, простофілі, підлизи".

А ми додамо від себе: „Дай же Боже, щоб вони якнайскоріше перевелися!"

Допомога і переселення

(Повідомлення Злученого Українського Американського Допомогового Комітету)

Збори Допомогових Товариств.

В понеділок дня 23 ц. м. відбулися в Ню Йорку збори Американських Допомогових Агенцій, в яких крім представників Допомогових Американських Агенцій (ЗУАДКомітет був заступлений екз. директором д-ром В. Ґаланом) взяли участь члени Дисплейсд Персонс Комісії у Вашингтоні (О'Коннор і Розенфілд) та новоіменований Представник ДП Комісії на Европу Коркері.

Зі звітів приявних представників уряду виходить:

1. Дотеперішнє переселення.

а) Транспорт Діпістів в найближчих трьох місяцях буде дуже зредукований з огляду на брак транспортових кораблів. Щоби справу пиcпішити IPO задумує заанґажувати більшу більшу кількість літаків.

б) Переведена дотеперішня статистика ДП Комісії виказує, що для повного використання ДП-закону треба в найближчих двох місяцях від 30 до 40 тисяч ашурансів. Коли взяти під увагу, що ЗУАДКомітет вислав досі поверх 16,000 ашурансів, то при загальній піддержці нашого загалу можна б ще вислати не менше 8,000 ашурансів.

Українська молодь на своїй конвенції обіцяла прислати 1,000 ашурансів. Українські ветерани та допомогові і церковні організації повинні тепер взятись негайно до діла та помогти врятувати всіх тих наших людей, яких ще можна врятувати.

Хто згідний взяти одну українську родину, просимо вигяти наступну заяву, виповнити її та переслати негайно до ЗУАДКомітету на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Penna., U. S. A.

Name of person or family offering opportunity (Sponsor) ________
____
Address ________________________________
Home Opportunity: Type of home offered ____________ Number of rooms ____ Suitable for ____ persons (Adults ____ Children ____)
Type of job offered ______________ Special skills ____________
Is prevailing wage offered? __________
If there is particular individual or family in mind, give name and address in Europe ______________________
____

______________________ ______________________
Signature—Person Offering Housing Accomodations | Signature—Person Offering Employment

Ще раз прохаємо наших Приятелів і Членів прислати зголошення для української групи на Филипинах (Це Шангайська Група).

2. Харчева допомога

На основі звідомлень представника департаменту рільництва, ЗУАДК зможе і надалі користати з. надвижок слідуючих продуктів: а) порошковані яйця, б) масло, в) молоко, г) сир. Транспорт харчів хоч на піврічне запотребування для всіх потребуючих в Німеччині та Австрії, як і доповнюючий закуп товщу, цукру та медикаментів коштуватиме від 6,000 до 8,000 долярів.

Переселення сліпих, старших і інших не зовсім здібних до праці, вимагатиме заложення бонду $1,000 на кожну особу.

Коли наш загал бажає, щоби допомогова акція не припізнилась — треба негайно дати дирекції ЗУАДКомітету потрібні фонди. Тому кожна жертва, яка б вона не була, причиниться до збільшення допомогової акції — від Вашого імени.

Не забувайте, що жертва чи членська вкладка зложена на ЗУАДК є звільнена від федерального доходового податку а посвідка ЗУАДК є офіційною посвідкою в цій справі.

Просимо посилати всі пожертви та членські вкладки на подану вгорі адресу.

Злучений
Американський Український
Допомоговий Комітет

КОМУНІСТИ ПРОБУЮТЬ ЗАГАРБУВАТИ ЗЕМЛЮ В БРАЗИЛІЇ.

Ріо де Жанейро. — Сім осіб згинули, а сім потерпіли рани в околиці Перекату в стейті Парана серед стрілянини між комуністами і поліцією, як про це сповіщає пресова агенція Меридіонал. Фармерські робітники за спонукою комуністів, озброїлися в кріси, прогнали власників землі і забрали господарства на свою власність, вбиваючи одного наставника. На зазив землевласників уряд вислав 100 військових поліцистів, які попали в засідку. У стрілянині було ранених сім вояків. Після того військо почало стріляти на робітників, при чому згинуло сім осіб. Інших робітників заарештовано. Цілу околицю окружила військова поліція і привернено лад.

● **През. Труман** ходив на ранній прохід у Квінс Виледж коло Ню Йорку, коли переспався в залізничім потязі перед виголошенням промови в Об'єднаних Державах. Йому товаришив бартендер Джан Мек Дермотт і його вісім-річний синок, теж Джан. Президент розмовляв з хлопцем і заявив, що він хотів би мати його вісім років життя.

● **Скинули російський прапор** — підчас святкування Дня Об'єднаних Націй у Денвер, Колорадо. Відповідний наказ видав стейтовий генеральний прокуратор.

УВАГА! РОЧЕСТЕР І ОКОЛИЦЯ!

„Читальня Просвіти" ім. Івана Франка в Рочестер, Н. Й.
Повідомляє все українське громадянство Рочестеру і околиці, що

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
відбудеться
В НЕДІЛЮ, 5. ЛИСТОПАДА 1950 р., о годині 5:30 ввечорі в укр. парохіяльній залі.

Цеїж неділі — безпосередно перед святочним концертом (повечірні) в укр. грек.-кат. парохіяльній церкві буде відправлена **Панахида за поляглих Героїв** — тому проситься всі товариства і громадянство взяти зорганізовану участь в Панахиді і святочному концерті.

Виділ.

В глибокому смутку ділимося з всією українською громадськістю на чужині дуже болючою вісткою про те, що вранці в неділю, 5. березня 1950 р. в селі Білогорща біля Львова, на своїй підпільній квартирі в боротьбі з московсько-большевицькими окупантами України смертю героя згинув

ГОЛОВА ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРІЯТУ УГВР, ГЕНЕРАЛ-ХОРУНЖИЙ УПА

ТАРАС ЧУПРИНКА (РОМАН ШУХЕВИЧ)

Р. Лозовський-Тур

Генеральний Секретар Військових Справ УГВР, Головний Командир УПА, Голова Проводу ОУН на Українських землях, нагороджений Золотим Хрестом Заслуги та Золотим Хрестом Боєвої Заслуги I. Кляси.

Вічна слава Героєві Українського Національного Визволення!

На чужині, у жовтні 1950 р.

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО
Української Головної Визвольної Ради.

УКР. СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ
влаштовує **ОСІННУ ЗАБАВУ**
САЛЯ: BEETHOVEN HALL, 210-14 E. 5th ST. N. Y. C.
СУБОТА, 28. 10. 1950. **Година 8:00 ввечорі.**
Орхестра: HERB KARR, та після 12:00 год. ночі — Босий — Ґірняк.
Вступ $1.25. —:— **Дохід на Укр. Нац. Фонд.**
Добрий буфет та холодні напитки. — Забавовий Комітет У.С.Г.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

ОБВУА — ВІДДІЛ ФИЛАДЕЛФІЯ ПРИ СПІВУЧАСТИ ОБ'ЄДНАНОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО КОМІТЕТУ
—: улаштовує :—
В СУБОТУ, 4. ЛИСТОПАДА 1950
о год. 7:30 ввечорі
в салі Українського Горожанського Клюбу
при 847 Н. Френклин вул.

СВЯТО ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

ПРОГРАМА:

1. а) Встає хмара зза лиману
   б) Гей злітались славні орли-Гайдамаки — Муж. Хор Укр. Кат. Катедри під керів. п. ЗАДОРОЖНОГО
2. Святочна промова — ДМИТРО ГАЛИЧИН
3. а) Б. Лятошинський: Закувала зазуленька, закувала
   б) Н. Нижанківський: Засумуй трембіто—НАТАЛІЯ АНДРУСІВ
4. а) Л. Ревуцький: Прелюд Ес Дур
   б) „ Пісня
   в) I. Поваличек: Засвистали козаченьки — проф. РОМАН САВИЦЬКИЙ
5. а) Ф. Коковський: Спіть хлопці, спіть
   б) А. Курдидик: Залізні колядники — ВОЛОДИМИР БЛАВАЦЬКИЙ
6. а) С. Людкевич: Чорна ріля ізорана
   б) Я. Славутич-Китастий: Карпатські січовики — Муж. Хор Української Катол. Катедри під керів. п. ЗАДОРОЖНОГО

ВСТУП ВРАЗ З ПОДАТКОМ $1.30

ГОЛОВНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, ІНК.

повідомляє, що

ЧЕТВЕРТИЙ РІЧНИЙ З'ЇЗД ООЧСУ

відбудеться в днях

4. І 5. (СУБОТА-НЕДІЛЯ) ЛИСТОПАДА 1950 РОКУ
В САЛЯХ ГОТЕЛЮ „БРЕВУРТ
при 5-ій Евені і 8-ій вул., (ріг) в Ню Йорку

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

СУБОТА, 4-го ЛИСТОПАДА:

реєстрація Делегатів і Гостей від 9-ої години рано.

1. Відкриття З'їзду в год. 10:30 рано
2. Вибір Президії і Комісій,
3. Привіти,
4. Звіти Референтів Головної Управи,
5. Дискусія над Звітами та уділення абсолюторії уступаючій Управі.

Вечером у годині 7-ій спільний Бенкет для Делегатів і Гостей.

НЕДІЛЯ, 5-го ЛИСТОПАДА:

В 9-тій годині Богослуження в Українських Церквах.
В годині 10:30 рано, продовження нарад:

1. Реферати,
2. Дискусія над рефератами,
3. Звіти Комісій,
4. Вибір нової Управи,
5. Ухвалення резолюцій,
6. Внески і запити,
7. Закриття З'їзду.

ВСТУП НА БЕНКЕТ $5.00
Реєстрація Делегатів і Гостей $1.00

Прохається Відділи ООЧСУ та співпрацюючі Установи вислати своїх Делегатів, як теж українські національні Організації і Товариства, вислати Представників, а Членство ООЧСУ і українське Громадянство, прибути як Гості.

Головна Управа ООЧСУ.

Об'єднаний Комітет Українських Національних Організацій м. Ню Йорку
запрошує все українське Громадянство до участи в
ПАНАХИДІ
за бл. п. Голови Ген. Секретаріяту У.Г.В.Р., Головного Командувача УПА ген.-поручника
ТАРАСА ЧУПРИНКИ
яка відбудеться **В НЕДІЛЮ, 29. ЖОВТНЯ 1950 Р.**
в годині 11:30 рано
в Церкві Св. Юра при 22 E., 7th St., New York City

Об'єднаний Комітет Українських Національних Організацій м. Ню Йорку
запрошує все українське Громадянство до участи в
ПАНАХИДІ
за бл. п. Голови Ген. Секретаріяту У.Г.В.Р., Головного Командувача УПА ген.-поручника
ТАРАСА ЧУПРИНКИ
яка відбудеться **В НЕДІЛЮ, 29. ЖОВТНЯ 1950 Р.**
в годині 12-ій
в Церкві Св. Володимира, 334 E. 14th St., New York City

ПРАЦЯ

Потрібно МУЖЧИН до праці при фабриці. Мусить перейти лікарські оглядини. Писемно подати височину, вагу, вік й родинний стан до:
KENCROFT MALLEABLE COMPANY, Inc.
373 Hertel Avenue, Buffalo 7, N. Y.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую ОСИПА СИМ із дружиною та дочкою Ганею., які перебували в околиці Вірджінія, Areda Dairy Farm, Areda Virginia, як і рівнож ЯРЕНКА ДМИТРА, який перебував у Авсбургу. Хто про них знає або вони самі, прошу голоситись до: Mychailo Lys, 41 Cedar Street, Amsterdam, N. Y.

Пошукую родину ГУЦАЛО зі Слободи, пов. Бережани. Пошукує знайома їх Анастазія.
Голоситися:
c/o SOBODA
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

Дрібні Оголошення

ЧИСТИЙ МІД
продають українські пасічники Созонт Бзенко і сни
5 фунтова бляшана банька за $1.50 з пересилкою. C.O.D. не висилаємо.
S. BZENKO and SON
R. 3, Box 5, Rochester, Mich.

Заміняю мешкання 4 кімнати, рент місячно $18 та працю в Джерзі Ситі за подібне в Minneapolis чи St. Paul's. Маю гарне мешкання з доброю комунікацією з центром Ню Йорку, 5 хвилин доїзд собвеем чи expressom. Листи писати до Свободи під „Волинь".

ДЯКОВЧИТЕЛЯ-ДІРІҐЕНТА

КВАЛІФІКОВАНИЙ ДЯКО-ВЧИТЕЛЬ, ДІРІҐЕНТ церковного-світського хору й духової орхестри обійме сей час працю при католицькій парафії. Зголошення слати на адресу:
"DIAKOUCZYTEL", c/o "Svoboda"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ФАРМИ НА ПРОДАЖ

ФАРМИ В ОКОЛИЦІ KENOZA LAKE, N. Y.

ФАРМА 5 акрів, миля від містечка, 7 кімнат дім з уліпшенням, господарські будинки, при самій дорозі. Ціна $4,000, сплата відповідно до умови.

ДІМ 6 КІМНАТ, електрика, 7 акрів землі, близько містечка. $2,600.

ДВА ДВО-ФАМІЛІЙНІ бонґалов, кожен по 3 кімнати, ґараж на 2 авта, уліпшання, в містечку. $3.800.

МОЛОЧНА, добре загосподарована фарма, 98 акрів, 28 коров, забудування, сіножать і ліс, 11 кімнат дім. З причини старого віку власників $14,500. Сплати від умови.

Маємо великий вибір господарств, молочних і курячих, як теж і „бордінґ Гавс" і інших позамісцевих бизнесів у гарній, здоровій околиці.

Голоситись до:
J. BEKARCIAK
17 St. Mark's Pl., N. Y. C.
— or —
VALLEY VIEW HOUSE
Kenoza Lake, N. Y.
Tel. Jeffersonville 33M-1

Український ЮВІЛЕР
ІВАН СЯРЧИНСЬКИЙ
має на продаж всякого рода годинники як мужеські так і жіночі. У него можна дістати ріжнородні перстені і шлюбні обручки, столове срібло, а також тризуби в дуже гарному виконанні. Ціна дуже приступна, а для нових імігрантів спеціяльні полекші.
Адреса:
ІВАН СЯРЧИНСЬКИЙ
2928 Poplar St., Phila 30, Pa.
Tel.: ST: 2-7602.

Michael Turansky
Manufacturing Furrier
REPAIRING
REMODELING
STORAGE
115 WEST 30th STREET,
New York 1, N. Y.
LOngacre 5-6670

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Політичне віче.

Дві центробіжні проблеми стоять рубом перед українською спільнотою в ЗДА. А саме: Сучасне світово-політичне положення й Україна та політична праця Українського Конґресового Комітету, як національно-політичної репрезентації американських українців. І саме з уваги на це Український Центральний Комітет у Нюарку скликає на день 29-го жовтня ц. р. велике політичне віче, на якому промовлятимуть: б. міністер Карпатської України, а тепер організаційний референт УККА п. Юліян Ревай, про сучасні завдання на цілі УККА, а п. В. Блавацький торкнеться пекучої справи, бо говоритиме про долю десяток тисячів наших братів-скитальців, які ще досі перебувають у Німеччині та Австрії. Атракцією віча будуть американські конґресмени: Роберт В. Кен та Вилйям А. Ремсон. Обидва конґресмени-американці говоритимуть про важні політичні проблеми, які цікавлять Америку та українців у цілому. Виступлять з промовами на вічу теж і адвокат І. Романишин і п. Т. Каськів.

Хочемо вірити, що українці масовою участю на вічу в Українській Централі 180 Вилйям Стріт, дня 29. жовтня ц. р. докажуть, що нам не байдужі політичні справи Америки та України. Нехай це віче буде доказом нашої свідомости, жертвенности та зорганізованости.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 вечір. В неділі від 11. до 1. попол.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave., N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Flouroscopy, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m.
В неділі від 10-2 попол.

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нирки й міхур, ревматизм: переводить аналізу крови й сечі.
Провірка $3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY.
коло 4-тої Евеню і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1 сполудня і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

ХІРОПРАКТИКА
для здоровля
ВАСИЛЬ БОРАК
Хіропрактор
Школи Палмера.
1 W. 34th St., New York 1, N. Y
Cor. 5th Ave., Room 711
Mon. Wed. Fri. Only 2 to 8 p.m.
WI. 7-8590 Nervemete

„САМОПОМІЧ"
Відділ в Ню Йорку
В НЕДІЛЮ, 29. ЖОВТНЯ
1950 р., о 2-гій год. попол.
в ДОМІВЦІ
Об'єднання б. Українських Вояків — 101 Евеня „А"
в Ню Йорку
відбудуться
ШИРШІ ЧЛЕНСЬКІ СХОДИНИ
1. Д-р І. Роґуцький: „Суспільне забезпечення, безробіття, Уніі, ушкодження при праці в світлі найновішого законодавства ЗДА" — доповідь і 2. Актуальні справи Відділу.
Просимо членів прибути на ці сходини. Управа.

КОНЦЕРТИ Р. ПРИДАТКЕВИЧА В ШІКАҐО І ДІТРОЙТІ.

Відомий наш композитор і скрипак, Роман Придаткевич, що є від довгих років професором музики в Морей Стейт Каледж в стейті Кентоки, дасть два концерти в двох таких містах, де живе багато українців, себто в неділю 29-го жовтня в Шікаґо в Кімбал Голл, а у вівторок 31-го жовтня в Дітройт Арт Скул в місті Дітройті. Концерти влаштовує американська концертова фірма. Програма концертів майже наскрізь українська.

Останніми роками проф. Придаткевич концертував головно на Півдні й там давав американцям змогу запізнатися з красою української музики.

При цій нагоді ще згадаємо, що твори проф. Придаткевича вже нераз були виведені оркестрами під проводом визначних американських диригентів. Проф. Придаткевич зацікавив українською музикою, між іншим, теж славного диригента Леополда Стоковського, який диригуватиме 30 січня 1951 р. симфонічною оркестрою в місті Денвер (Колорадо), яка відіграє симфонічну поему Придаткевича „З вершин і низин".

Українці з Шікаґа та Дітройту певно використають нагоду послухати цього нашого заслуженого музика. Зокрема не повинно бракувати на тих концертах нашої молоді.

ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ НІМЦІВ В БРИТАНСЬКІЙ ЗОНІ

Гамбурґ, Німеччина, 25. жовтня. — Британські окупаційні власті в Німеччині рішили переформувати на військовий лад німецькі робітничі відділи, затруднені при окупаційній армії. Вони матимуть зелені уніформи та військову дисципліну, включно з рангами та зобов'язуючим поздоровлюванням офіцерів, хоча зброю діставатимуть тільки при виконуванні важливих функцій, як охорона аеродромів, військових магазинів і т. п. Кількість цих відділів подається на 35,000 осіб. Подібну організацію німецьких відділів переведено вже раніше в американській зоні.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШ ОБОВ'ЯЗОК

В одній зі своїх останніх статтей Голова Шотляндської Ліґи Европейської Свободи — Д. Ф. Стюарт звертає увагу англійської публічної опінії на те, що не можна здобути перемогу но Сході без підтримки українського народу. Він з великою приємністю ствeрджуй, що ... „одна з великих і кілька малих потуг серйозно заінтересувалися українською проблемою" ...

Очевидно до свідомости західних політиків починають доходити і наші арґументи про те, що Росія є не братерством а тюрмою народів і що тільки розподіл Росії на вільні держави поневолених народів може забезпечити розгром московського тоталітаризму, його намагання запанувати над світом.

Поглиблення такої думки серед англосаського провідного в тій справі світу є невідкладним завданням і моральним обов'язком перед нашою Батьківщиною і нашими поневоленими братами.

Сьогодні ми повинні просто штурмом іти в цьому напрямі, на кожному кроці, де тільки є нагода до того, щоб показати перед світом московську колонізаторську політику, народовбивство на Україні і боротьбу українського народу з окупантом.

Тому що часто перешкаджає нам в цьому наше незнання мови, треба купувати і давати знайомим чужинцям відповідну літературу в англійській мові. Не так давно з'явилася на книжковому ринку надзвичайно важлива під цим оглядом книжка М. Приходька під назвою „Communism In Reality" в якій конденсовано і яскраво описано важливіші етапи поневолення України Москвою. У вступному слові до книжки, відомий радіокоментатор Канади і редактор „Saturday Night" Вилсон Вудсайд пише: „Ця книжка допоможе переконати багатьох, я вір'ю, що коли хочемо вести холодну війну активніше, ми повинні мати на увазі українців як наших головних союзників за залізною заслоною і дати їм всебічну допомогу і підтримку в осягненні їхньої незалежности".

Нашим обов'язком є доручити такого характеру документальний друкований матеріял чужинцям. Це є важне і невідкладне у виконанні нашого морального обов'язку перед тими, що залишилися в неволі за залізною заслоною. Хай кожний з нас купить цю книжку і доручить її своєму знайомому англійцеві. Поза всією користю для нашої справи, це ще дасть змогу нам збільшувати кількість таких, конечно необхідних видань в англійській мові.

Від Редакції: Книжку: — „Communism in Reality" — можна придбати за 35 центів замовляючи між іншим і по такій адресі: Dr. O. Boyko, 422 Salem Sve N., Tornto, Ont 4. Canada.

ХВОРІ НА ШЛУНОК
ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ В НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТИ (HYPERACIDITY)
ЗЛАГІДНЕННЯ ТЕРПІНЬ— ЗАМІТНИЙ ЗАСІБ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТИ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотности, жахливо разячих запалень шлунка, добачується сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотности. Це нове лікарство, зажиначі якого потверджують подивугідні наслідки, називається SUBTANIL і воно приносить полекшу майже безпосередньо після того, як дістанеться до шлунка. Воно ділає як магнет, абсорбуючи та невтралізуючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптони недуги, відчуваючи жахливі болі в наслідок газів, згаги, блювання та інших познак надмірної кислотности, потверджують тепер помітну полекшу після уживання SUBTANIL. Лікарство продається з точною гарантією звороту грошей.

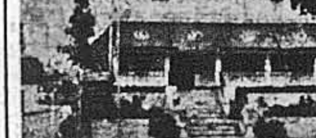
Через спеціяльну оферту, читачі цего часопису можуть дістати SUBTANIL по зниженій ціні. Треба лише вислати це повідомлення до SUMLAR CO., Dept. A-332, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N. Y. і дістанете дві $3 пачки за $5, отже $1 знижка як звичайна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть почтареві при відборі.

Імя ______________
Адреса ______________
Місто ______________ Стейт______

„ДЕЯКІ ВИПАДКИ З ПОДРУЖОГО ПРАВА В АМЕРИЦІ".
Доповідь на таку тему виголосить доц. Ю. Фединський в неділю 29. жовтня в Ню Йорку, в домівці УСС-ів при Евеню А, ч. 101, від 5 год. п. п.

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746
Дві нові в модерній кольоніяльнім стилю каплиці.
Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці маєткового стану.
ІВАН БРОЩАК, нотар.

WOODSIDE MEMORIAL
ПОГРЕБОВЕ ЗАВЕДЕННЯ
ВОЛОДИМИР РАЙЦА,
погребовий керівник
Одинокий український погребник В НЮАРКУ
Вигідний доїзд
Buses 13 (Irv. Center), 18
ЧЕМНА І ГІДНА ОБСЛУГА
617 BROADWAY
(At Elwood Theatre)
NEWARK 4, N. J.
Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

30-тий ВІДДІЛ „СОЮЗУ УКРАЇНОК" У КЛІВЛЕНД, О.
—: влаштовує :—
В НЕДІЛЮ, 29. ЖОВТНЯ (OCTOBER 29) 1950
о 3-тій годині пополудні
У ВЕЛИКІЙ СВІТЛИЦІ УКР. НАРОД. ДОМУ
при 14-ій вул. ч. 2253 (2253 West 14th Street)
СВЯТКУВАННЯ В ЧЕСТЬ КНЯГИНІ ОЛЬГИ
Вступ за добровільними датками.
Проситься про численну участь.

В 15-ту РІЧНИЦЮ З ДНЯ СМЕРТИ НА ЗАСЛАННІ
бл. п. маляра
ЮХИМА МИХАЙЛОВА
В НЕДІЛЮ, 29. ЖОВТНЯ, після Сл. Божої о год. 12-ій
в Православній Церкві св. Володимира в Ню Йорку
буде відправлена
ПАНАХИДА
про що повідомляють друзів та знайомих
Дружина і Діти.

ОБ'ЄДНАННЯ б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ
відділ в НЮАРКУ, Н. ДЖ.
повідомляє всіх б. вояків українців, що
1го ЛИСТОПАДА 1950 р., о год. 8. ввечорі
у власній домівці, 9 Belmont Avenue, Newark
—: відбудуться :—
СВЯТОЧНІ СХОДИНИ
з рефератом сот. Зенона Стефанів і споминами учасників листопадового зриву.
Проситься о приявність з військовими відзнаками.

NEW YORK and NEW JERSEY
АСЕКУРАЦІЯ
Домів, склепів і убрання від огня; біжутерії, кожухів (furs), фотографічних апаратів та убрання від крадіжі; вікон в склепах від розбиття як також від всяких випадків в склепах і на хідниках перед склепами; автомобілів від огня, випадків та крадіжі. Також асекуруємо від всяких нещасних випадків та хвоpіб.
Ласкаві зголошення в справі всякого роду асекурації та продажі і купна домів, принимаємо в нотаріяльнім Бюрі Стефана Ковбаснюка.
ANTHONY SHUMEYKO
Insurance Broker
277 E. 10th Street (коло Евні А) New York 3, N. Y.

ШИФКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.
ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній почті.
АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кревних і знайомих до Америки зі скитальщини та інших країв.
ПРОДАЄМО доми та всякого роду бизнеси.
У всіх справах звертайтеся до звісного НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

УВАГА! ПАСЕЙК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!
УКРАЇНСЬКИЙ ТОВАРИСЬКИЙ КЛЮБ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ПАСЕЙКУ
—: влаштовує :—
В СУБОТУ, 4. ЛИСТОПАДА 1950
В УКРАЇНСЬКІЙ ЗАЛІ при 212 President Street Passaic, N. J.
ВЕЛИКУ ОСІННУ ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ
на яку маємо честь запросити Вп. Громадян.
Вибір Королевої забави! Фантова льотерія!
Інші різні несподіванки!
МУЗИКА: ОСИПА СНІГУРА.
Початок в год. 7. ввечорі. —:— Вступ 75 ц.
New York і Newark: Автобуси доїзджають на President St.
Смачний буфет і добрі напитки в заряді Забавого Комітету.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
при співучасти Товариств У.Н.С., УНП, УРС та інших
запрошує на
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
що відбудеться
В НЕДІЛЮ, 5. ЛИСТОПАДА 1950
Початок в год. 7-ій ввечорі.
В АВДИТОРІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА
при 1938-40 Джермантавн Евеню.
Ввесь дохід призначений на інвалідів в Европі.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as $150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ! ВІДДІЛ САМОПОМОЧІ У ФИЛАДЕЛФІЇ
просить всіх членів, а передовсім жертводавців на Вакаційну Оселю, явитися на
ШИРШІ СХОДИНИ В ДНІ 29. ЖОВТНЯ 1950 (неділя)
о годині 1-шій пополудні
в салі Горожанського Клюбу при 847 N. Franklin St.
До вирішення дуже важні і пильні справи. — Управа.

ANNUAL FALL DANCE
—: sponsored by the :—
Ukrainian Social Club, Inc.
SATURDAY EVE., OCTOBER 28, 1950
at the Ukrainian Ballroom
214 Fulton Street, Elizabeth, N. J.
Music by the Oley Brothers Orchestra
Ticket $1.00, incl. tax & wardrobe
Dancing 8:30 to? Comm. res. all rights

ТАРЗАН, ч. 2459. Відзискав владу.

RUSHING ON DECK THE IRATE SAILOR RAN FOR THE BRIDGE LADDER.
STEALTHILY, HE ENTERED THE PILOT HOUSE---
---AND SEIZED THE UNSUSPECTING CAPTAIN
STRUGGLING DESPERATELY THE CAPTAIN WAS BORNE BACKWARD.

Вискочивши на поклад, розгніваний моряк побіг до драбинки коло містка.

Потайки він увійшов до кабіни пілота...

...і вхопив непідозріваючого капітана.

Серед розпачливої боротьби капітан мусів ступати взад.